Maria Lompe
Dominika Czerniawska

nauka sprawdza

RAPORT Q2/26

Problematyczne informacje o nauce w Polsce
w drugim kwartale 2026 roku.
Porównanie międzyplatformowe

Tytuł
Problematyczne informacje o nauce w Polsce w drugim kwartale 2026 roku. Porównanie międzyplatformowe

Autorki
dr Maria Lompe (Centrum Współpracy i Dialogu UW)
dr Dominika Czerniawska (Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW)

Redakcja i korekta
Centrum Współpracy i Dialogu UW

Skład i łamanie
Centrum Współpracy i Dialogu UW

Opracowanie graficzne
Centrum Współpracy i Dialogu UW

ISBN: 978-83-981598-4-5

Niniejszy raport zrealizowano w ramach projektu „Nauka Sprawdza” finansowanego ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Październik 2026

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP 4

2. METODOLOGIA 5

2.1 PRÓBA DANYCH 5

2.2 ANALIZA 6

3. ZESTAWIENIE TEMATÓW O NAJWYŻSZYM POZIOMIE POPULARNOŚCI 7

4. TEMATY ZAWIERAJĄCE INFORMACJĘ PROBLEMATYCZNĄ O NAJWIĘKSZYM POZIOMIE ZAANGAŻOWANIA 9

5. KLUCZOWE ZMIANY MIĘDZY KWARTAŁAMI 11

6. PORÓWNANIE WYSTĘPOWANIA TEMATÓW NA PLATFORMACH 13

7. WNIOSKI 15

8. OGRANICZENIA 17

9. BIBLIOGRAFIA 18

ZAŁĄCZNIKI 19

1. WSTĘP

W niniejszym raporcie prezentujemy zestawienie najpopularniejszych polskojęzycznych treści związanych z problematycznymi informacjami o nauce na platformach społecznościowych w drugim kwartale 2026 roku. Ukazujemy zestawienie intensywności debaty wokół tematów związanych z problematycznymi informacjami, wytypowanych na podstawie publikacji organizacji fact-checkingowych w Polsce. Zestawienie obejmuje problematyczne treści, które odnotowały największe zasięgi (największa liczba postów oraz największa suma poziomu zaangażowania postów) na platformach społecznościowych (Facebook, Instagram, TikTok). W drugiej części raportu prezentujemy również zestawienie postów zawierających problematyczne informacje, które odnotowały największy poziom zaangażowania (liczba reakcji w stosunku do liczby obserwujących konta) w wytypowanych tematach. Zasięgi postów zostały porównane międzyplatformowo.

Podstawą do prowadzenia monitoringu wybranych tematów był opublikowany w ramach projektu „Nauka Sprawdza" raport *(Nie)pewność: nauka w obiegu problematycznych informacji. Zaufanie, platformy i odbiorcy.* W niniejszym raporcie kontynuowałyśmy i rozszerzyłyśmy analizę wytypowanych 102 tematów w przedziale czasowym 01.04.2026 – 30.06.2026. Oparłyśmy się na tych samych definicjach i mapowaniu cyrkulacji problematycznych informacjina trzech platformach społecznościowych. Ponieważ **analiza ta ma charakter ilościowy i służy monitoringowi rozpowszechniania treści** podobnie jak w raporcie *(Nie)pewność…,* nie określiłyśmy intencji nadawców treści. W związku z tym również tu posługujemy się pojęciem **problematycznych informacji,** które za Caroline Jack definiujemy jako treści „niedokładne, wprowadzające w błąd, nieprawidłowo przypisane lub całkowicie sfabrykowane" (Jack 2017: 1). Drugą istotną kategorią są wykorzystujące problematyczne informacje o nauce **teorie spiskowe.** Teorie spiskowe definiujemy za Nancy Snow i współautorami prowadzonych przez nią badań jako takie interpretacje wydarzeń naukowych i społecznych, które przypisują ich przyczyny tajnym, celowym działaniom wpływowych oraz często wrogich grup, przy jednoczesnym odrzuceniu oficjalnych wyjaśnień i dowodów na ich potwierdzenie (Snow i in., 2025).

2. METODOLOGIA

2.1 PRÓBA DANYCH

Przedstawione w niniejszym raporcie analizy oparte są o dane dotyczące **polskojęzycznych treści internetowych** opublikowane w drugim kwartale 2026 roku: 01.04.2026–30.06.2026. Monitoring dotyczył wyłącznie publicznie dostępnych wypowiedzi użytkowników internetu i obejmował platformy społecznościowe (Facebook, TikTok, Instagram). Proces prowadzony był zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, w tym przepisami RODO, i nie obejmował treści prywatnych ani zamkniętych.

Dane dotyczyły 102 tematów dezinformacji naukowej w Polsce, które były popularne w okresie od listopada 2023 do czerwca 2026 roku, i które zostały opisane przez serwisy fact-checkingowe oraz organizacje zajmujące się walką z dezinformacją w Polsce. Pod uwagę brane były jedynie tematy dotyczące problematycznych informacji o nauce (a więc tematy, które mogą obecnie zostać rozstrzygnięte w ramach konsensusu naukowego). Tematy pogrupowano w większe wątki: zdrowie (39 tematów), technologie (26 tematów), klimat (10 tematów), szczepienia (16 tematów), kosmos i wszechświat (5 tematów), historia i społeczeństwo (6 tematów). Szczegółowa lista tematów znajduje się w załączniku 1. Dane wyszukiwane były w dniach 06.07–13.07.2026 roku, w ramach platformy monitoringu mediów SentiOne na podstawie słów kluczowych charakterystycznych dla każdego tematu problematycznej informacji w oparciu o klasyfikatory logiczne oraz warianty fleksyjne.

2.2 ANALIZA

Celem analizy było porównanie popularności tematów w ujęciu międzyplatformowym (Facebook, TikTok, Instagram) w podziale kwartalnym. Model opierał się na dwuetapowej procedurze: (1) preselekcji tematów na podstawie zagregowanych wskaźników intensywności i widoczności dyskusji oraz (2) pogłębionej analizie międzyplatformowej z wykorzystaniem wskaźnika relative engagement (Lepird, 2024) i normalizacji względem wielkości audytorium (Brugnoli et al., 2025; Edelson et al., 2021). W pierwszym etapie zastosowano syntetyczny wskaźnik intensywności dyskusji w celu wytypowania tematów do pogłębionej analizy. Wskaźnik oparto na **zagregowanej liczbie wzmianek** oraz **łącznym zasięgu** w danym kwartale.

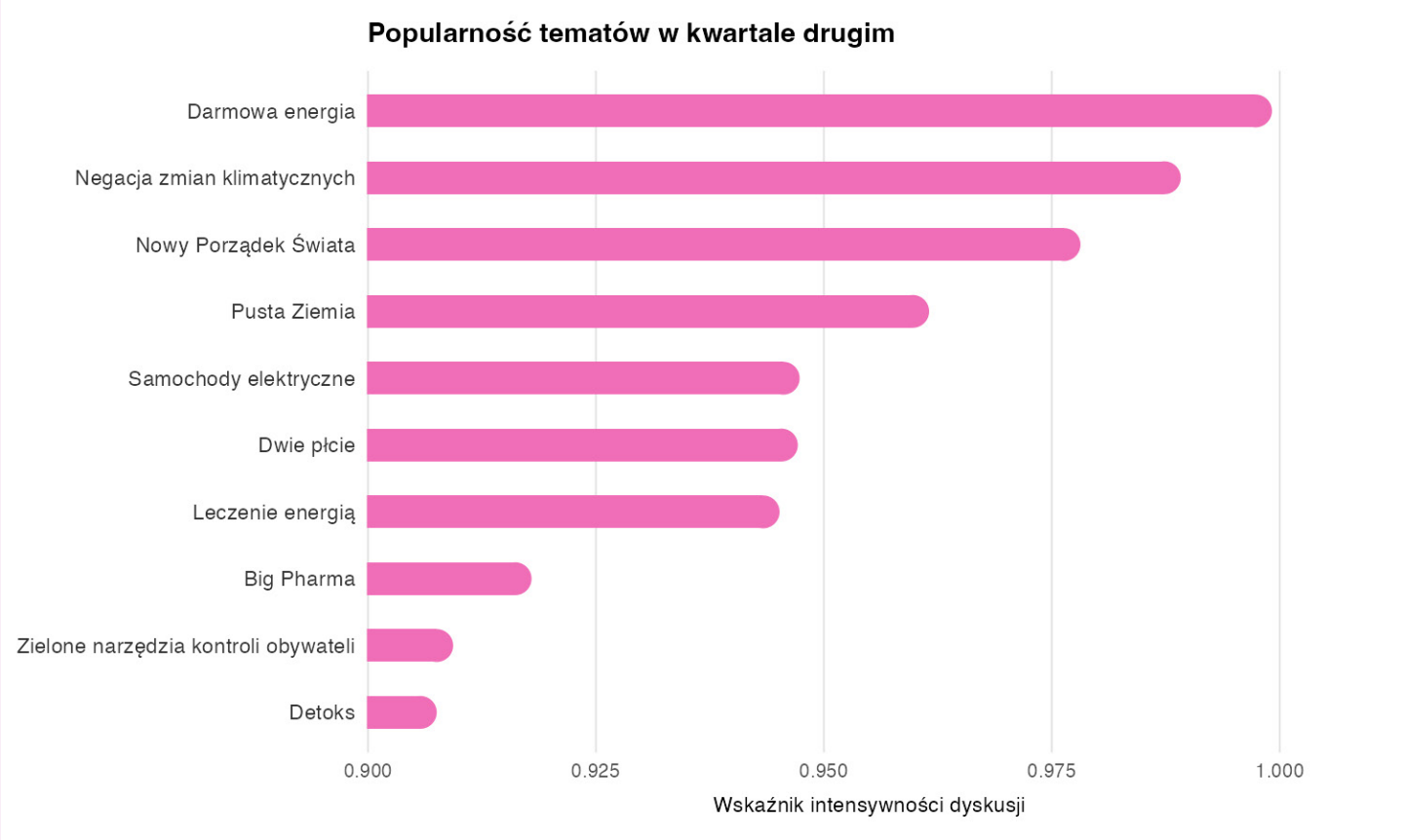
Na podstawie wartości *screeningu* wytypowano tematy do drugiego etapu analizy. Takie podejście pozwoliło ograniczyć obciążenie manualnej kwerendy przy jednoczesnym zachowaniu reprezentatywności tematów o wysokiej intensywności oraz wysokiej widoczności dyskusji.

Po wytypowaniu tematów przeprowadzono analizę międzyplatformową. Dla każdego tematu, platformy i kwartału identyfikowano jeden post (zaklasyfikowany jako zawierający problematyczne informacje) o najwyższym poziomie interakcji. Na tym etapie brano również pod uwagę liczbę obserwatorów konta, które opublikowało post, oraz normalizację przez liczbę obserwatorów, która kontrolowała różnice w wielkości audytorium (Brugnoli i in., 2025; Edelson i in., 2021). Następnie liczono relatywny poziom zaangażowania (*relative engagement*) przy zastosowaniu mediany, która zwiększała odporność wskaźnika na wartości skrajne oraz umożliwiała relatywne porównanie zaangażowania między platformami (Lepird i in., 2024). Wskaźnik końcowy łączył względną siłę najbardziej angażujących treści z poziomem ich rozproszenia międzyplatformowego w dyskusji online.

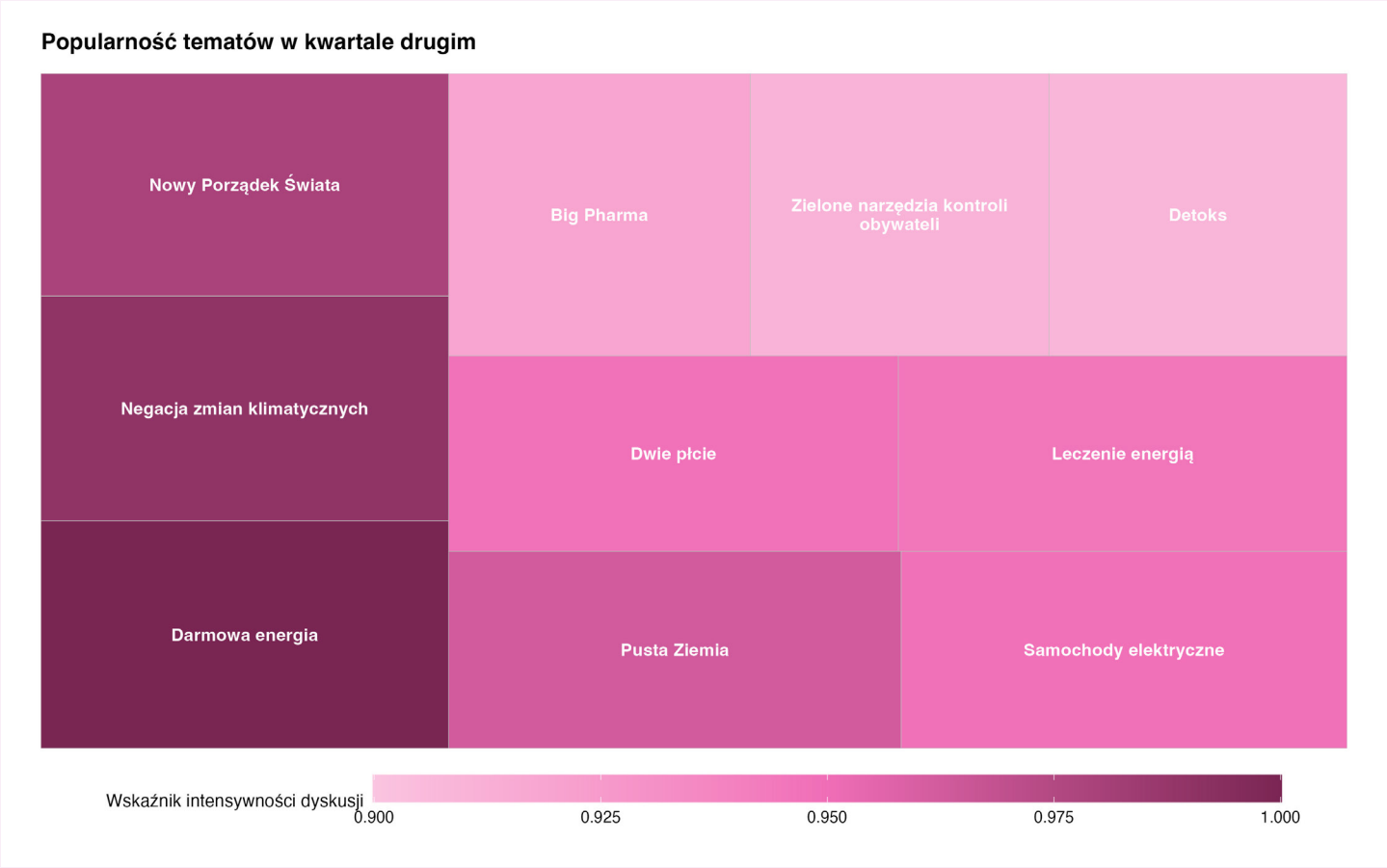
W raporcie prezentujemy listę tematów związanych z problematyczną informacją, które charakteryzowały się intensywnym publikowaniem (liczba postów oraz poziom zasięgu) oraz 10 najpopularniejszych postów zawierających problematyczne informacje o nauce związanych z danym tematem dla każdego kwartału, które charakteryzowały się największym poziomem zaangażowania na każdej z platform. zowały się największym poziomem zaangażowania na każdej z platform.

3. ZESTAWIENIE TEMATÓW O NAJWYŻSZYM POZIOMIE POPULARNOŚCI

Tematy które charakteryzowały się największą liczbą postów oraz najwyższym poziomem zaangażowania w kwartale drugim dotyczyły wytwarzania darmowej energii, negacji zmian klimatycznych, teorii spiskowej o Nowym Porządku Świata, teorii o pustej Ziemi, samochodów elektrycznych, debaty o tożsamości płciowej (dwie płcie), leczenia energią, Big Pharmy, zielonych narzędzi kontroli obywateli oraz detoksu.

WIZ. 1. Zestawienie najpopularniejszych tematów w kwartale drugim 2026 roku

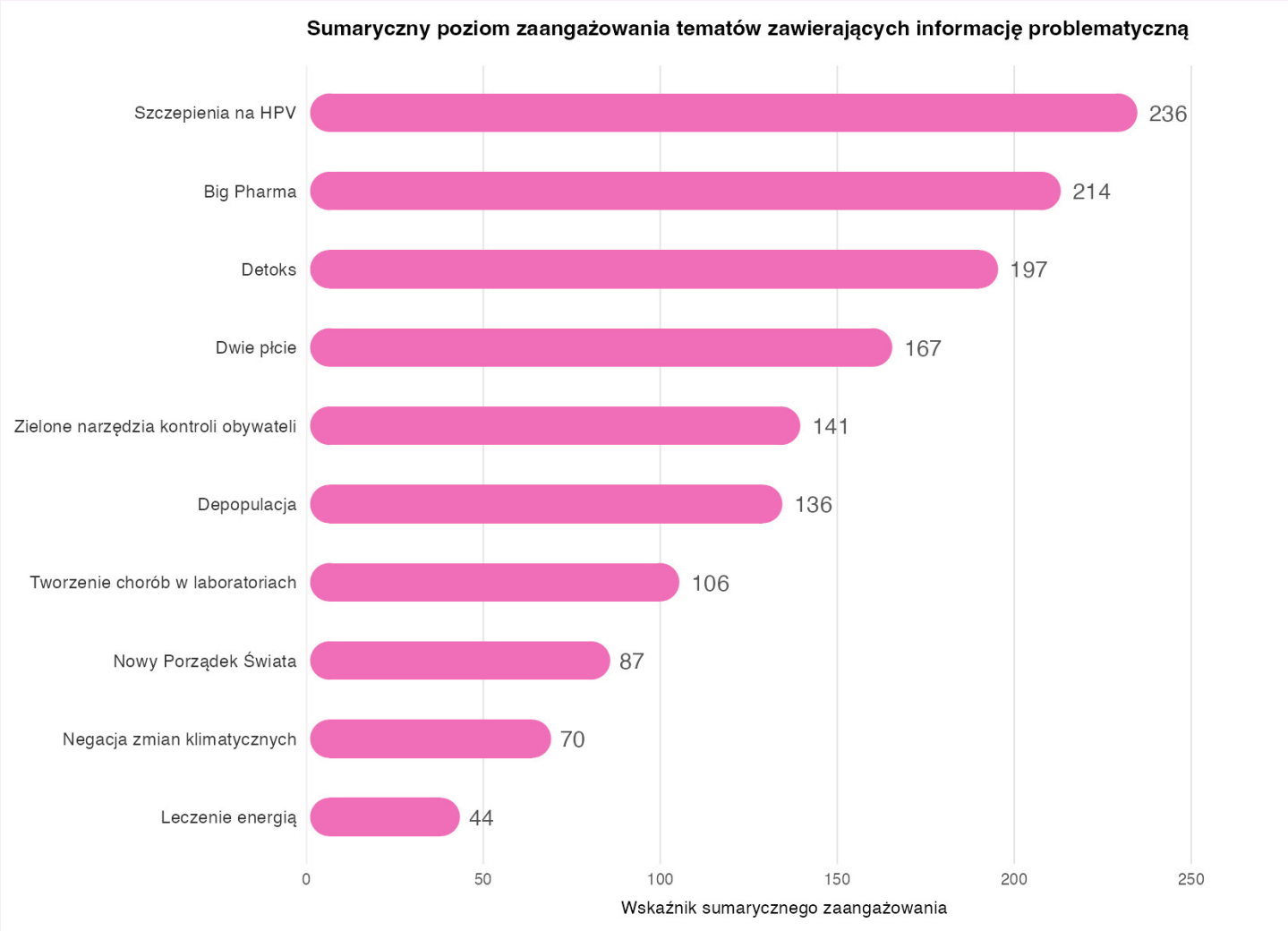

WIZ. 2. Zestawienie popularności tematów w kwartale drugim 2026 roku

4. TEMATY ZAWIERAJĄCE PROBLEMATYCZNE INFORMACJE O NAJWIĘKSZYM POZIOMIE ZAANGAŻOWANIA

Niektóre tematy (np. te związane z samochodami elektrycznymi) cieszą się ogromną popularnością na platformach społecznościowych. W analizowanych przez nas okresach nie zidentyfikowałyśmy jednak w ich obrębie treści, które spełniałyby kryteria problematycznych informacji o nauce. **W konsekwencji popularne tematy nie zawsze pokrywają się z tematami, co do których rozpowszechniane są problematyczne informacje.** W takim przypadku poszukiwałyśmy postów, które zawierały problematyczne informacje dotyczące kolejnych tematów z listy, tak aby przedstawić posty dla dziesięciu różnych tematów.

W drugim kwartale tematy o największym zasięgu to **szczepienia na HPV** (Σ 235,86), tuż za nimi uplasowała się **Big Pharma** (Σ 214,23), a dalej **detoks** (Σ 196,53).Trzy najpopularniejsze tematy koncentrowały się zatem wokół zdrowia i nieufności wobec medycyny konwencjonalnej. Środkową część rankingu wypełniły debata dotycząca tożsamości płciowej (Σ 166,62) oraz zielone narzędzia kontroli obywateli (Σ 140,64) i depopulacja (Σ 135,57), które osiągnęły niemal identyczne wyniki sumaryczne. W dolnej części zestawienia znalazły się teoria o tworzeniu chorób w laboratoriach (Σ 106,47) i Nowy Porządek Świata (Σ 86,94), a wyraźnie niższe zaangażowanie odnotowały negacja zmian klimatycznych (Σ 70,26). Leczenie energią zamknęło ranking z łącznym wynikiem 44,49 punktu.

WIZ. 3. Sumaryczne zaangażowanie tematów zawierających informację problematyczną dla drugiego kwartału 2026 r

5. KLUCZOWE ZMIANY MIĘDZY KWARTAŁAMI

Największe wzrosty: Big Pharma zanotowała największy skok w zestawieniu (z 9. miejsca w kwartale pierwszym na 2. pozycję w kwartale drugim). Wyraźnie awansowały też depopulacja (z ostatniego, 10. miejsca, na 6.), zielone narzędzia kontroli obywateli (z 8. na 5.) oraz debata o tożsamości płciowej (z 7. na 4.). Szczepienia na HPV zadebiutowały w rankingu w kwartale drugim od razu na jednej z pierwszych pozycji.

Największe spadki: Cała czołówka kwartału pierwszego zniknęła z rankingu: likwidacja gotówki (1. miejsce w kwartale pierwszym), medycyna alternatywna (2.) i narracje antyszczepionkowe (3.) nie pojawiły się w zestawieniu dla drugiego kwartału, podobnie jak teoria o darmowej energii (6.). Spośród tematów obecnych w obu kwartałach jedyny spadek zaliczyła negacja zmian klimatycznych (z 5. miejsca na 9).

Nowe tematy w kwartale drugim: Szczepienia na HPV, tworzenie chorób w laboratoriach, Nowy Porządek Świata oraz leczenie energią to tematy, które wypełniły miejsca po czołówce poprzedniego kwartału. Warto odnotować powrót Nowego Porządku Świata, który był obecny w kwartale czwartym poprzedniego roku, zniknął w kwartale pierwszym 2026, a w kwartale drugim ponownie wszedł do zestawienia (8. miejsce).

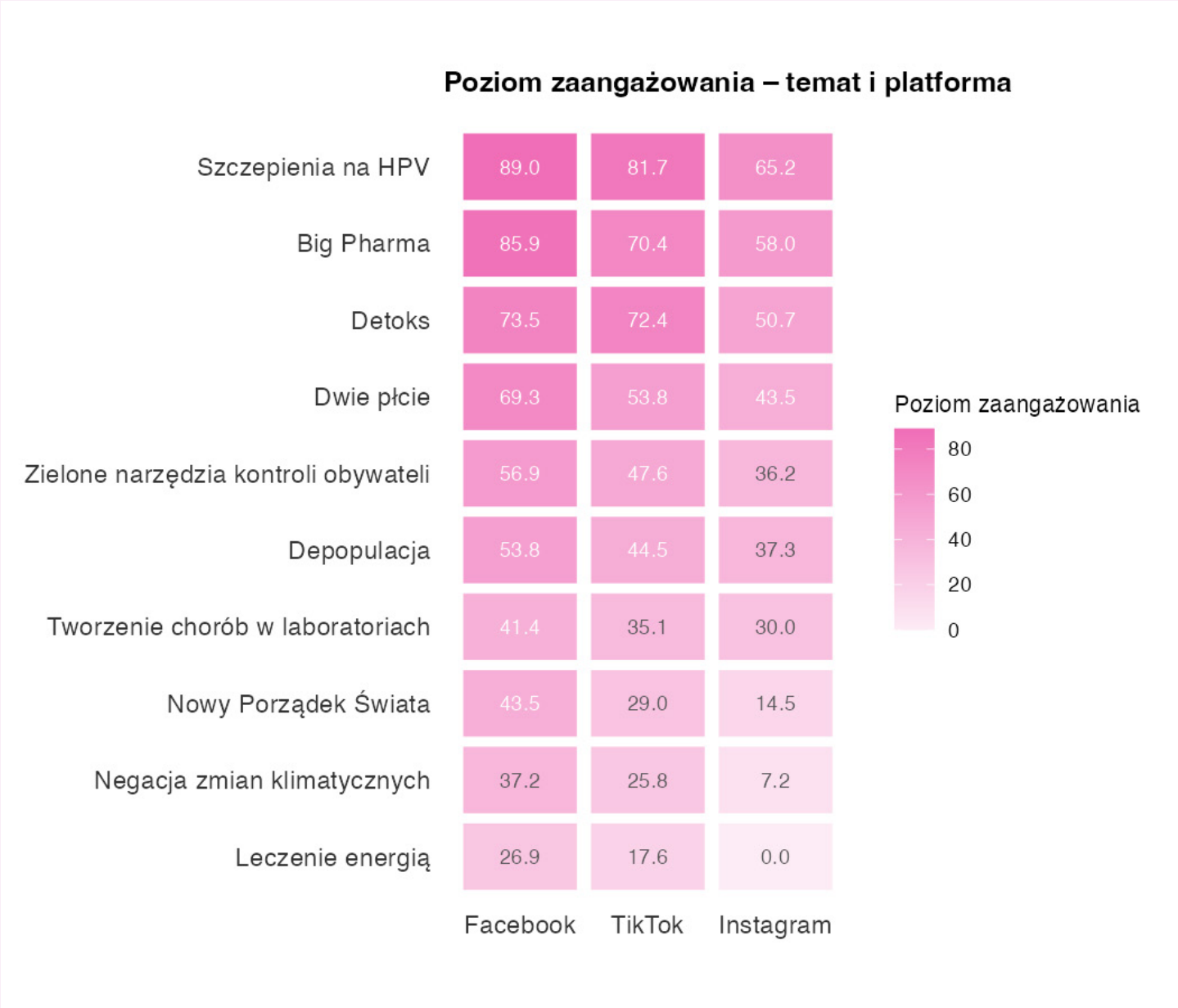
Ogólny trend: Między pierwszym a drugim kwartałem tematyka zdrowotna nie straciła na znaczeniu, ale zmieniła charakter. Narracje antyszczepionkowe i medycynę alternatywną zastąpiły bardziej wyspecjalizowane wątki: **szczepienia na HPV, Big Pharma i teoria o tworzeniu chorób w laboratoriach.** Jednocześnie wygasł wątek finansowy (likwidacja gotówki, dominująca w pierwszym kwartale, zniknęła całkowicie), a częściowo powróciły teorie spiskowe (Nowy Porządek Świata). Ranking dla kwartału drugiego jest też bardziej wyrównany w środkowej części, tematy zdrowotne są w czołówce, co może wskazywać na utrwalenie się nieufności wobec systemu ochrony zdrowia w Polsce.

WIZ. 4. Zmiany rankingu tematów zawierających informację problematyczną między pierwszym a drugim kwartałem 2026 roku

6. PORÓWNANIE WYSTĘPOWANIA TEMATÓW NA PLATFORMACH

W drugim kwartale największe zaangażowanie na Facebooku odnotowano w tematach związanych ze szczepieniami na HPV (89.0) oraz Big Pharmą (85.9), co potwierdza dominację treści zdrowotnych podważających zaufanie do medycyny konwencjonalnej. Wysokie wyniki na tej platformie osiągnęły również detoks (73.5) i debata dotycząca tożsamości płciowej (69.3). Na TikToku prym wiodły szczepienia na HPV (81.7) oraz detoks (72.4), który na tej platformie niemal zrównał się z wynikiem z Facebooka, a Big Pharma utrzymała wysoką pozycję również tutaj (70.4). Na Instagramie zaangażowanie było wyraźnie niższe we wszystkich tematach, najwyższe wyniki osiągnęły szczepienia na HPV (65.2) i Big Pharma (58.0), natomiast dolną część zestawienia zajęły negacja zmian klimatycznych (7.2) i leczenie energią (0.0), które na Instagramie niemal nie generowały zasięgów w ramach badanych zapytań. Charakterystyczną cechą występującą w drugim kwartale jest jeszcze bardziej konsekwentny gradient platform niż w poprzednim kwartale. Na Facebooku można było odnotować dużo wyższe zaangażowanie we wszystkich dziesięciu tematach (wyjątkiem była medycyna alternatywna w kwartale pierwszym na TikToku). Najbliżej przełamania tej hierarchii był temat detoksu, który największe zaangażowanie odnotował na TikTok (na Facebooku odnotował zaangażowanie niższe o zaledwie jeden punkt), co sugeruje, że treści detoksowe zachowują na TikToku ponadprzeciętną nośność.

WIZ. 5. Zestawienie udziału platform w badanych przez nas tematach zawierających problematyczne informacje o nauce dla kwartału drugiego

7. WNIOSKI

Analiza drugiego kwartału 2026 roku wskazuje na pogłębienie i specjalizację trendu zdrowotnego zidentyfikowanego w poprzednim kwartale. O ile w pierwszym kwartale roku przestrzeń problematycznych informacji zdominowały treści zdrowotne i finansowe, o tyle w kwartale drugim wątek finansowy niemal całkowicie wygasł (likwidacja gotówki, lider poprzedniego zestawienia, zniknęła z rankingu), a tematyka medyczna nie tylko utrzymała, ale umocniła swoją pozycję i zajęła całe podium sumarycznego zaangażowania. Najistotniejszym zjawiskiem w kwartale drugim jest debiut szczepień na HPV na pierwszej pozycji, z najwyższym łącznym wynikiem zaangażowania (Σ 235,86) i – jako jedyny temat w kwartale – z wysokimi wynikami na wszystkich trzech platformach jednocześnie. Warto przy tym odnotować zmianę charakteru narracji antyszczepionkowych: ogólne treści tego typu, obecne w kwartale pierwszym na 3. miejscu, ustąpiły miejsca wątkowi wyspecjalizowanemu, skoncentrowanemu na konkretnej szczepionce. Równolegle Big Pharma zanotowała największy awans w zestawieniu (z 9. na 2. miejsce), a ranking uzupełniły tematy: tworzenie chorób w laboratoriach oraz, powracający po kwartalnej nieobecności, Nowy Porządek Świata, co ponownie pokazuje, że teorie spiskowe nie zanikają trwale, lecz cyklicznie powracają do obiegu (zob. cykliczność powracających teorii spiskowych opisaną w *(Nie)pewność….*

Dominacja tematów medycznych w drugim kwartale może być związana z wprowadzeniem projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego, który w zamierzeniu rządzących ma zapewnić przede wszystkim, że świadczenia zdrowotne będą zgodne z aktualną wiedzą medyczną, zweryfikowaną naukowo i bezpieczną oraz dostarczyć realnych narzędzi prawnych do reagowania na zjawiska pseudomedyczne (tzw. „lex szarlatan") i towarzyszącym mu wzrostem tego typu treści na platformach, szczególnie postów kontestujących ustawę, przy czym wiele kont wyraźnie zintensyfikowało publikacje jeszcze przed jej wejściem w życie. Z kolei pozycję lidera zajmowanego przez szczepienia na HPV tłumaczy kumulacja wydarzeń wokół tego tematu: Europejski Tydzień Szczepień (19–25 kwietnia), debata „3 lata szczepień HPV w Polsce – doświadczenia, wnioski, rekomendacje" zorganizowana w Sejmie RP w ramach Roku Profilaktyki Zdrowotnej. Każde z tych wydarzeń stanowiło impuls do publikacji, zarówno informacyjnych, jak i podważających zasadność szczepień, co przełożyło się na najwyższe wyniki zaangażowania w całym kwartale i utrzymanie tematu na wysokim poziomie na wszystkich trzech platformach jednocześnie.

Analiza międzyplatformowa potwierdza i wzmacnia obraz z poprzednich kwartałów. Facebook pozostaje środowiskiem, w którym treści problematyczne generują najwyższe zaangażowanie. W drugim kwartale to na Facebooku odnotowałyśmy najwyższy poziom zaangażowania we wszystkich dziesięciu tematach. TikTok utrzymuje swoją rolę istotnej przestrzeni dla treści z obszaru zdrowia i stylu życia, opisaną w raporcie *(Nie)pewność…* – w kwartale drugim najlepiej widać to na przykładzie detoksu, którego wynik na tej platformie niemal zrównał się z wynikiem na Facebooku. Instagram konsekwentnie odnotowuje najniższe wartości zaangażowania w ramach badanych tematów, z wynikami bliskimi zeru w dolnej części rankingu, co ponownie może odzwierciedlać specyfikę tej platformy i jej demografię.

8. OGRANICZENIA

SentiOne ma ograniczenia dotyczące kompletności pokrycia, szczególnie na platformach z ograniczonym API (TikTok, Instagram), w związku z czym reprodukowalność tego badania jest wyzwaniem, ponieważ dane dotyczące poziomu zaangażowania w ramach SentiOne są zmienne. Wynika to z jednej strony z charakteru platform społecznościowych (nawet posty, które opublikowane zostały kilka lat temu mogą być wciąż komentowane, użytkownicy mogą również na nie wciąż reagować, co powoduje przyrost reakcji), z drugiej zaś strony z opóźnień w synchronizacji pomiędzy API platform a SentiOne. W ramach przedstawionego monitoringu pod uwagę braliśmy jedynie trzy platformy (Facebook, Instagram i TikTok), w związku z tym monitoring nie obejmował całej infosfery. To może powodować skrzywienie w reprezentacji debaty publicznej.

9. BIBLIOGRAFIA

Brugnoli E, Delmastro M. 2025. Dynamics and triggers of misinformation on vaccines. PLoS ONE 20(1): e0316258. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0316258.

Edelson L., Nguyen M.K., Goldstein I., Goga O., McCoy D., Lauinger T. 2021. Understanding engagement with U.S. (mis)information news sources on Facebook. In Proceedings of the 21st ACM Internet Measurement Conference (IMC '21). Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 444–463. https://doi.org/10.1145/3487552.3487859.

Jack, C. 2017. *Lexicon of Lies: Terms for Problematic Information*. Data & Society.

Lepird, C. S., Ng, L. H. X., Wu, A., & Carley, K. M. 2024. What News Is Shared Where and How: A Multi-Platform Analysis of News Shared During the 2022 U.S. Midterm Elections. *Social Media + Society*, *10* (2). https://doi.org/10.1177/20563051241245950.

Snow, N., Garth J., O'Donnell V. 2025. *Propaganda & Persuasion*. Eighth edition. Thousand Oaks, California: SAG.

ZAŁĄCZNIK 1.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
1	5G a klimat	Klimat	5G, pogoda	Twierdzenia, że fale 5G służą do kontroli klimatu.
2	5G a pszczoły	Klimat	5G, pszczoły	Twierdzenia o tym, że 5G negatywnie wpływa na funkcjonowanie pszczół.
3	5G a zdrowie	Technologie	5G, szkodliwe promieniowanie	Twierdzenia, że fale 5G powodują raka, aktywują koronawirusa lub służą do kontroli umysłu.
4	Aborcja	Zdrowie	aborcja, zastrzyk w serce	Twierdzenie, że standardowa procedura aborcyjna polega na zastrzyku w serce płodu.
5	Aktywność słońca	Klimat	globalne ocieplenie, aktywność słoneczna, cykl Milankovicia	Twierdzenia, że to aktywność słońca jest przyczyną zmian klimatycznych.
6	Akumulator orgonu	Zdrowie	akumulator orgonu	Twierdzenia o tym, że zbudowane według projektu Wilhelma Reicha urządzenie (tzw. akumulator orgonu – energii życiowej) pomaga leczyć różne choroby.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
7	Antykoncepcja	Zdrowie	antykoncepcja, mózg	Twierdzenia, że stosowanie antykoncepcji hormonalnej powodujące zmiany w mózgu kobiet.
8	Białka kolczaste	Szczepienia	białka kolczaste	Twierdzenia, że po szczepieniu na COVID w ciele osoby zaszczepionej pojawia się białko kolczaste (ang. *spike protein*), czyli toksyczna substancja zagrażająca zdrowiu.
9	Big Pharma	Zdrowie	big pharma, koncerny farmaceutyczne	Teoria spiskowa zakładająca istnienie spisku firm farmaceutycznych (tzw. Big Pharmy), które działają na szkodę ludzkości.
10	Bill Gates	Technologie	Bill Gates, mRNA	Teorie spiskowe, w których pojawia się założyciel Microsoftu Bill Gates, zwykle działający na szkodę ludzkości.
11	Bioenergoterapia	Zdrowie	Bioenergote-rapia	Metoda z zakresu paramedycyny, zakładająca oddziaływanie osoby wykonującej zabieg (bioenergoterapeuty) na osobę chorą poprzez przepływ energii, nieoparta na dowodach naukowych.
12	Biopsja powoduje raka	Zdrowie	biopsja, rak, nowotwór	Twierdzenie, że biopsja rozsiewa komórki nowotworowe w organizmie.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
13	Biorezonans	Zdrowie	Biorezonans	Urządzenie mające diagnozować i leczyć choroby za pomocą fal elektromagnetycznych o charakterystycznej częstotliwości.
14	Bluetooth	Technologie	bluetooth, promieniowa nie uszkadzające tkanki	Twierdzenia o chorobotwórczym promieniowaniu wytwarzanym przez bluetooth.
15	Bovaer	Zdrowie	bovaer, mlekovita, gates, arla, interfood, mars	Twierdzenia, że dosypywany do paszy dla krów Bovaer, który redukuje wydzielanie przez te zwierzęta metanu, jest tak naprawdę środkiem trującym.
16	Broń energetyczna (directed energy weapon, DEW)	Technologie	directed energy weapon, DEW	Teoria spiskowa o istnieniu tajnych, kontrolowanych przez rząd laserów wywołujących pożary i inne katastrofy.
17	Broń pogodowa	Klimat	broń pogodowa	Twierdzenia o tym, że nowe technologie są wykorzystywane do kontroli klimatu.
18	Chemtrails a klimat	Klimat	chemtrails, sterowanie pogodą	Teoria spiskowa, według której smugi kondensacyjne powstające przy lotach samolotów zawierają substancje, za pomocą których rządy manipulują klimatem.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
19	Chemtrails a rząd	Technologie	chemtrails	Teoria spiskowa o tym, że smugi kondensacyjne powstające przy lotach samolotów zawierają chemikalia rozpylane przez rządy w nikczemnych celach.
20	Cholesterol	Zdrowie	cholesterol, statyn, zawał, udar, rak, nowotwór	Twierdzenia ignorujące ogrom badań potwierdzających związek wysokiego poziomu cholesterolu LDL (tzw. złego cholesterolu) z chorobami serca.
21	Choroba Alzheimera	Zdrowie	alezheimer, autofagia, rozmaryn, aluminium, antyperspirant	Twierdzenia o istnieniu jednej przyczyny choroby Alzheimera (np. aluminium, fluor, 5G), którego znajomość miałaby być ukrywana przed społeczeństwem.
22	Ciąża a paracetamol	Zdrowie	autyzm, paracetamol, przeciwbólowe, tylenol	Twierdzenia łączące genezę autyzmu z lekami przeciwbólowymi.
23	Darmowa energia	Technologie	wolna, darmowa, energia	Teoria spiskowa o urządzeniach produkujących energię z niczego, która należy się ludzkości za darmo.
24	Depopulacja	Technologie	depopulacja, wyludnienie, 5G, chemtrails, szczepienia. covid, żywność, jedzenie, polityka klimatyczna, CO2, dwutlenek węgla	Teoria spiskowa, według której rządy lub elity chcą zmniejszyć liczbę ludzi poprzez szczepienia, żywność, 5G lub politykę klimatyczną.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
25	Detoks	Zdrowie	detoks, detoksykacja , odżywnianie na surowo, dieta oczyszczająca	Twierdzenia o oczyszczaniu organizmu z toksycznych substancji przez diety, głodówki, zioła.
26	Dwie płcie	Historia i społeczeń-stwo	tylko dwie płcie	Uproszczenie oparte na ignorowaniu różnic między płcią biologiczną, chromosomalną i tożsamością płciową.
27	Elektrosmog	Technologie	elektrosmog, smog elektromagne-tyczny, pem	Twierdzenia o tym, że fale radiowe zatruwają organizm.
28	Fluor a szyszynka	Zdrowie	fluor szyszynka, iq, neurotoksyny, kolagen, tarczyca, rak, nowotwór	Twierdzenia, że fluor zawarty w wodzie i paście do zębów wywołuje choroby neurologiczne oraz szkodzi szyszynce poprzez uniemożliwienie jej pełnienia funkcji tzw. trzeciego oka, umożliwiającego wgląd w duchowy świat człowieka.
29	Fogvid-24	Zdrowie	fogvid, "mgła śmierci"	Teoria spiskowa o istnieniu fogvidu, czyli mgły śmierci - choroby, która przerodzi się w nową pandemię.
30	Gardasil	Szczepienia	gardasil, hpv, szczepienia	Twierdzenia, że szczepionki na HPV powodują poważne skutki uboczne bądź bezpłodność.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
31	GMO	Zdrowie	GMO, chorób, hormony, mutacji	Twierdzenia, że żywność modyfikowana genetycznie jest szkodliwa i/lub rakotwórcza.
32	Grafen	Szczepienia	grafen, 5g, covid-19, szczepienia, mrna	Twierdzenia, że szczepionki zawierają grafen.
33	Homeopatia	Zdrowie	Homeopatia, totalna biologia, ziołolecznictwo	Metoda leczenia niepoparta dowodami, oparta o przyjmowanie substancji rozcieńczonych w wodzie i zakładająca, że siła lecznicza danego środka zwiększa się wraz ze stopniem rozcieńczenia połączonego z potrząsaniem.
34	Inteligentna mgła	Technologie	inteligentna mgła	Teoria spiskowa o nanobotach umieszczonych w powietrzu w celu kontrolowania ludzi.
35	Inżynieria genetyczna	Technologie	inżynieria genetyczna, covid, promieniowanie	Teoria spiskowa zakładająca, że narzędzia inżynierii genetycznej są używane w celu tworzenia mutantów i/lub projektowania ludzi.
36	Iwermektyna	Zdrowie	iwermektyna, rak, nowotwór, covid, żółtaczka, autoimmunol ogiczne	Twierdzenia o tym, że iwermektyna (preparat przeciwpasożytniczy) to ukrywane lekarstwo na COVID.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
37	Jadalne owady	Zdrowie	jadalne, owady, robaki, chityna, dychawica, atopowe, rak, toczeń	Twierdzenia o tym, że wprowadzanie białka pochodzącego od owadów na rynek żywności to część szerszego planu depopulacji lub po prostu trucizna.
38	Jodek potasu	Zdrowie	jod, potasu, lugol, jodan	Utożsamianie jodku potasu (stosowanego m.in. w preparatach, które mają chronić tarczyce osób narażonych na promieniowanie radioaktywne przed rozwojem nowotworów) z jodanem potasu (stosowanym do jodowania soli kuchennej) i kwestionowanie skuteczności tabletek z jodkiem potasu.
39	Klonowanie ludzi	Historia i społeczeń-stwo	klonowanie, ludzi, klon, czip	Twierdzenia spiskowe o klonowaniu ludzi z DNA.
40	Leczenie COVID	Zdrowie	covid, cukrzyca, szczepienia, mózg, poszczepienne	Rożne metody leczenia COVID-u, takie jak iwermektyna, witamina D, srebro koloidalne czy terapie oddechowe, których skuteczność nie została udowodniona.
41	Leczenie cukrzycy	Zdrowie	naturalne leczenie, naturalna metoda, cukrzyca, Josip Paladin	Twierdzenia o tym, że cukrzycę można wyleczyć w naturalny sposób, bez konieczności brania leków (w tym insuliny).
42	Leczenie energią	Zdrowie	Reiki, energy healing, bioenergo-terapia, leczenie energią	Metoda bioenergoterapii oparta na przeświadczeniu, że osoba lecząca może ukierunkować leczącą moc przez swoje ręce do organizmu pacjenta.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
43	Leczenie raka	Zdrowie	rak, nowotwór, cholesterol, wątroba	Promowanie tezy o tym, że medycyna oparta na dowodach ukrywa istniejące lekarstwo na raka, przy równoczesnym zachęcaniu do korzystania ze środków o nieistniejących lub znikomych właściwościach leczniczych (soda, witamina C, pieprz cayenne) jako remedium.
44	LGBTQ: substancje chemiczne	Zdrowie	lgbt, chemia	Twierdzenia o istnieniu substancji chemicznych zmieniających orientację seksualną.
45	Likwidacja gotówki	Historia i społeczeń-stwo	likwidacja gotówki, zlikwidowanie gotówki	Teorie spiskowe mówiące, że wycofywanie gotówki z obiegu to środek, który ma ułatwić rządom totalną kontrolę obywateli.
46	Małpia ospa	Szczepienia	małpia ospa, szczepienia	Twierdzenia o tym, że małpia ospa jest nową pandemią, wywołaną przez szczepionki.
47	Martwy internet	Technologie	martwy internet	Teoria spiskowa o tym, że większość treści online generują boty, a ludzie już nie korzystają z sieci.
48	Medbeds	Zdrowie	medbed, med bed	Teoria spiskowa oparta na wierzeniach, że istnieją (lub wkrótce powstaną) łóżka przyszłości, które będą leczyć wszystkie choroby za pomocą energii lub sztucznej inteligencji.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
49	Mikrofalówka	Technologie	mikrofalówka, fal, nowotwór, rak	Twierdzenia o tym, że mikrofalówka niszczy wartości odżywcze żywności i/lub powoduje raka.
50	MK Ultra	Technologie	mk ultra	Teoria spiskowa o tym, że projekt badawczy MK Ultra, prowadzony przez CIA w latach 50. i 60. XX wieku w celu poznania możliwości sterowania pracą ludzkiego mózgu i kontroli umysłu z wykorzystaniem substancji chemicznych (w tym środków psychodelicznych, m.in. LSD), bodźców elektrycznych, analizy fal mózgowych i form percepcji podprogowej, jest nadal kontynuowany, choć możliwe, że w innej formie.
51	Nanotechnologie	Technologie	nanotechno-logia, mindhacking, WBA, chip, wszczep	Twierdzenia, że nanocząsteczki obecne w jedzeniu, lekach lub szczepionkach kontrolują ludzi bądź powodują choroby.
52	Narracje antyszczepionkowe	Szczepienia	szczepienia, odtruwanie, holocaust, holokaust, segregacja sanitarna, stopsegregacji sanitarnej	Ogół twierdzeń dotyczących szczepień połączonych z informacjami rzekomym ukrywaniu skutków ubocznych szczepień i o spiskach istniejących w celu zatajenia tych skutków.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
53	Negacja zmian klimatycznych	Klimat	religia klimat, kult klimatu, średniowieczne optimum klimatyczne, globalne ochłodzenie, kłamstwa klimatyczne, globalne osztustwo	Twierdzenia sprzeczne z konsensusem naukowym o zmianach klimatycznych, podkreślające rzekomo naturalny cykl tych zmian, takie jak: „klimat zawsze się zmieniał”, „CO_2 nie ma wpływu” i zarzucające naukowcom, że ulegają korupcji („są kupieni”).
54	Nieantropogeniczne zmiany klimatu	Klimat	globalne ocieplenie, znikomy wpływ człowieka, żaden wpływ człowieka	Twierdzenia, że człowiek nie wpływa na klimat.
55	Nieskuteczność prezerwatyw	Zdrowie	prezerwatywy, nie chronią, niepotrzebne, choroby weneryczne	Twierdzenia, że prezerwatywy mają posiadać otwory umożliwiające przenikanie wirusów i bakterii, a co za tym idzie – nie zapewniają skutecznej ochrony przed chorobami wenerycznymi.
56	NOP	Szczepienia	stop NOP	Twierdzenia wyolbrzymiające skalę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych, często łączone z informacją, że prawdziwa skala tego zjawiska jest ukrywana przed społeczeństwem.
57	Nowy Porządek Świata	Historia i społeczeństwo	nowy porządek świata, nwo, new world order	Teoria spiskowa, zgodnie z którą globalne elity chcą stworzyć totalitarny rząd światowy.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
58	Paramedycyna	Zdrowie	Ajurweda, Naturopatia, Biomasaż, Refleksologia, Apiterapia, Osteopatia, Chiropraktyka, Medycyna Holistyczna	Twierdzenia o tym, że metody i techniki alternatywne wobec medycyny opartej na dowodach – takie jak ajurweda, naturopatia, biomasaż, refleksologia, osteopatia, chiropraktyka i medycyna holistyczna – leczą wszystkie choroby, a medycyna tradycyjna leczy jedynie objawy.
59	Pieprz cayenne	Zdrowie	cayenne, serce	Pieprz cayenne przedstawiany jako lekarstwo na wszystko, od raka po infekcje.
60	Plandemia	Zdrowie	plandemia	Teoria spiskowa, według której pandemia COVID była zaplanowana przez Światową Organizację Zdrowia, elity, koncerny farmaceutyczne (tzw. Big Pharmę) lub Billa Gatesa.
61	Płaska Ziemia	Kosmos i wszech-świat	lodowy mur, heliocentryzm, kularz	Twierdzenie, że Ziemia jest płaska.
62	Polisorbat	Szczepienia	polisorbat, hpv, szczepienia	Twierdzenia, że polisorbat zawarty w szczepionkach występuje w toksycznej dla człowieka dawce.
63	Przeszczep od żywego dawcy bez zgody	Zdrowie	przeszczep, żywy dawca	Teorie o handlu organami i przymusowych pobraniach organów podczas rutynowych zabiegów medycznych.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
64	Pusta Ziemia	Kosmos i wszechświat	pusta, ziemia, ziemi	Twierdzenie, że Ziemia ma puste wnętrze.
65	Pusty Księżyc	Kosmos i wszechświat	księżyc pusty, hollow moon	Teza, że Księżyc to wydrążony satelita, stworzony przez obcą cywilizację.
66	Pył z Sahary	Klimat	sahara, chemtrails	Teoria spiskowa o tym, że pył z Sahary jest rozpylany celowo w celu kontroli populacji.
67	Radiestezja	Technologie	radiestezja	Twierdzenie, że możliwe jest odnajdywanie wody (np. za pomocą różdżki) albo „złych stref” na podstawie częstotliwości promieniowania.
68	Rak a szczepienia	Szczepienia	szczepienia, turbo rak	Twierdzenia, że szczepionki powodują raka.
69	Samochody elektryczne	Technologie	samochody elektryczne, dwutelenek węgla, co2, toksyny, cieplarniane, baterie	Twierdzenia, że samochody elektryczne są „bardziej szkodliwe niż spalinowe”, „wybuchają same z siebie” i „nie działają zimą”; te twierdzenia pomijają informacje o cyklu życia sprzętu elektronicznego i normach bezpieczeństwa, które obowiązują w jego przypadku.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
70	Sfingowane podróże w kosmos	Kosmos	NASA, obudź się, fałsz, oszustwo, kłamstwo, manipulacja, mistyfikacja, przebudzenie	Negowanie prawdziwości podróży kosmicznych.
71	Sfingowanie lądowania na Księżycu	Kosmos	księżyc, fałszywe, sfałszowane, oszustwo, mistyfikacja, kubrick, kłasmtwa	Negowanie historycznego faktu lądowania na Księżycu w ramach amerykańskiego programu Apollo, często połączone z teorią spiskową o tym, że NASA sfabrykowała dowody na misję Apollo w studiu filmowym.
72	Słuchawki bezprzewodowe	Technologie	słuchawki bezprzewo-dowe, bluetooth, airpods, tak, nowotwór, promieniowanie, elektroma-gnetyczne, mózg	Twierdzenia o tym, że słuchawki bezprzewodowe emitują promieniowanie powodujące raka.
73	Smartwatch	Technologie	smartwatch, toksyczne, promieniowanie	Twierdzenia o szkodliwym dla zdrowia promieniowaniu z zegarków opartych o technologię bluetooth.
74	Starożytni kosmici	Historia i społeczeń-stwo	paleoastrona utyka, starożytni kosmici, astronauci, ufonauci, paleokontakt, paleo-seti, paleoseti	Twierdzenia o tym, że to kosmici zbudowali piramidy.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
75	Sterowanie pogodą: HAARP	Technologie	HAARP, sterowanie pogodą	Teoria spiskowa o tym, że system HAARP kontroluje pogodę, umysły lub wywołuje trzęsienia ziemi.
76	Sterowanie pogodą: LOFAR	Technologie	LOFAR	Teoria spiskowa o tym, że system LOFAR kontroluje pogodę lub umysły lub wywołuje trzęsienia ziemi.
77	Strofantyna	Zdrowie	strofantyna, zawał, nowotwór, rak	Promowana mimo braku potwierdzenia we współczesnej medycynie opartej na dowodach teza, zgodnie z którą strofantyna to ukrywane lekarstwo na serce.
78	Szczepienia mRNA	Szczepienia	szczepienia, mrna, dna, rak, nowotwór, płodność, genom, autyzm	Twierdzenia, że szczepienia oparte na technologii mRNA zmieniają ludzkie DNA, wprowadzają do organizmu chipy lub są eksperymentem.
79	Szczepienia na COVID	Szczepienia	covid, segregacja sanitarna, wielka histeria, stop, grafen	Różne stwierdzenia dotyczące szczepień na COVID, zgodnie z którymi szczepionki „zmieniają DNA”, „zawierają chipy” albo „powodują masowe zgony”.
80	Szczepienia na grypę	Szczepienia	szczepienia, grypa, nieskuteczne, zakwaszenie, chlorella, jęczmień	Twierdzenia wykorzystywane w narracjach antyszczepionkowych, wskazujące na brak skuteczności szczepień na grypę lub efekty uboczne szczepień.
81	Szczepienia na HPV	Szczepienia	hpv, szczepienia, stop, dzieci, śmierć	Twierdzenia o szczepionce na HPV jako powodującej bezpłodność, paraliż lub próbie seksualizacji dzieci.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
82	Szczepienia na polio	Szczepienia	polio, epidemie, szczepienia	Twierdzenia negujące skuteczność kampanii szczepień na polio prowadzonej w XX w. (i przypisujące zanik występowania polio innym czynnikom) lub że szczepionki zastąpiły polio nowymi chorobami.
83	Szczepienia na półpasiec	Szczepienia	półpasiec, szczepienia	Twierdzenia, że szczepienia na półpasiec tak naprawdę go wywołują.
84	Szkodliwa żywność	Zdrowie	zboże, szkodliwe, sztuczne mięso, rak, uht, olej sojowy, estrogen, orzechy włoskie, fityny, karagen, nowotwór, owady, robaki, chleb, jeść, unia, UE	Twierdzenia o ukrytych truciznach i toksycznych dodatkach w produktach spożywczych.
85	Szkodliwość kremów z filtrem UV	Zdrowie	kremy z filtrem, szkodliwe, toksyczne	Twierdzenia o tym, że kremy z filtrem UV są szkodliwe lub toksyczne.
86	Szkodliwość szczepień w ciąży	Szczepienia	szczepienia, ciąża	Twierdzenia o tym, że szczepionki szkodzą płodowi lub powodują poronienia.
87	Sztuczna inteligencja	Technologie	aetherion, ai, sztuczna inteligencja, przebudzenie	Twierdzenia, że sztuczna inteligencja (AI) samoistnie uzyska świadomość.
88	Sztuczne słońce	Technologie	sztuczne słońce	Teorie spiskowe o tajnych projektach oświetlenia Ziemi.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
89	Terapia dźwiękiem	Zdrowie	terapia dźwiękiem, wzrok, głowa	Niepoparta dowodami terapia wykorzystująca celowo dobrane bodźce akustyczne (np. szum, dźwięki natury, muzykę) w celu poprawy zdrowia psychicznego lub fizycznego. Nie należy jej mylić z muzykoterapią.
90	Terapia genowa	Zdrowie	terapie genowe, covid, szczepienia, mrna	Ogół twierdzeń łączących narracje o szczepieniach mRNA i koronawirusie, których wspólnym mianownikiem jest teza, że nowoczesne szczepienia to terapie genowe przeprowadzane na populacji.
91	Tiomersal	Szczepienia	tiomersal, szczepienia	Twierdzenia, że tiomersal, który jest używany w niektórych szczepionkach (w Polsce jedynie przeciw błonicy i tężcowi) jako środek konserwujący, prowadzi do autyzmu.
92	Turbiny wiatrowe	Technologie	turbiny wiatrowe, choroby, zdrowie, dwutelenek węgla, co2, syndrom turbin wiatrowych	Twierdzenia dotyczące szkodliwości turbin wiatrowych: generowane przez nie infradźwięki powodują choroby, a same turbiny masowo zabijają zwierzęta.
93	Tworzenie chorób w laboratoriach	Technologie	biolabs, laboratoria biologiczne, laboratioria, wirus, covid, patogen	Twierdzenia, że wirusy (np. COVID) były stworzone jako broń biologiczna.
94	Tycie nie od kalorii	Zdrowie	tycie, kalorie, otyłość, kalorie	Twierdzenia, że kalorie nie mają wpływu na przybieranie na wadze.
95	Węgiel	Zdrowie	węgiel aktywny, wirus	Twierdzenia, że węgiel aktywny umożliwia absorpcję wirusów, dzięki czemu zapobiega przeziębieniom wirusowym.

Numer tematu	Temat	Wątek	Słowa kluczowe	Opis tematu
96	Wielka Lechia	Historia i społeczeństwo	wielka lechia, turbolechia	Twierdzenie o istnieniu starożytnego superpaństwa Polaków. Opiera się na fałszywych interpretacjach i pseudoźródłach.
97	Wielkie ochłodzenie	Klimat	mała epoka lodowcowa, wielkie ochłodzenie, ochładzanie oceanów	Twierdzenia o rzekomym nadchodzącym nowym małym zlodowaceniu zamiast ocieplenia.
98	Witamina D	Zdrowie	witamina d, dawka	Twierdzenia o tym, że obecne zalecenia dawkowania witaminy d są zaniżone.
99	Współistnienie ludzi i dinozaurów	Historia i społeczeństwo	ludzie dinozaury	Twierdzenia o tym, że ludzie i dinozaury żyli w tym samym czasie.
100	Wulkany	Klimat	globalne ocieplenie, wulkany	Twierdzenia, że wulkany emitują więcej CO_2 niż ludzie.
101	Zatrucie dzieci glifosatem	Zdrowie	glifosat	Twierdzenia o rzekomym zatruciu dzieci glifosatem i jego rakotwórczych właściwościach.
102	Zielone narzędzia kontroli obywateli	Klimat	wariactwa klimatyczne, agenda 2030	Teorie spiskowe, według których ekologiczne regulacje są częścią wielkiego spisku Unii Europejskiej i globalnych elit, które próbują kontrolować w ten sposób obywateli.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

CENTRUM
WSPÓŁPRACY
I DIALOGU

nauka
sprawdza

2026
rok popularyzacji nauki

Warszawa 2026